

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/55/2016
Identifikačné číslo spisu:	1014200922
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1014200922.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: Mgr. E. O., nar. XY, bytom B. proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, o sumu invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sd/80/2014-39 zo dňa 03. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sd/80/2014-39 zo dňa 03. mája 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) ako vecne správne potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 07.04.2014, ktorým bol navrhovateľke priznaný invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona od 03.06.2012 v sume 536,90 eur mesačne.

Krajský súd svoje potvrdzujúce rozhodnutie odôvodnil tým, že preskúmané rozhodnutie odporcu č. XY zo dňa 07.04.2014 ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo je plne v súlade so zákonom o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Odporca pred vydaním napadnutého rozhodnutia správne zistil skutkový a právny stav a odôvodnenie rozhodnutia je dostatočne, zrozumiteľné a obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie (nesprávne označené ako dovolanie), ktorým namietala, že súd prvého stupňa nedal zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu hoci o to žiadala, rozsudok považuje za nesprávny a napáda ho v plnom rozsahu, pretože sa zakladá na nesprávnom právnom posúdení veci. V odvolaní vzniesla konkrétne námietky týkajúce sa započítania, resp. vylúčenia rozhodujúceho obdobia pre výpočet osobného mzdového bodu, ktoré boli obsahovo zhodné s námietkami v opravnom prostriedkom a žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil ako vecne nesprávny a sám rozhodol tak, aby všetky doby štúdia trvajúce časť kalendárneho roka, boli vylúčené z rozhodujúceho obdobia pre výpočet priemerného osobného mzdového bodu.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila vznesené námietky ako neopodstatnené, podľa jej názoru súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého vec náležite právne posúdil, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c O.s.p. v spojení ustanovením § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa neposkytuje dostatok argumentačných podkladov na posúdenie ako sa vysporiadal s postupom odporkyne pri vydaní napadnutého rozhodnutia, akými vlastnými úvahami sa súd riadil pri utváraní záveru o skutkovom a právnom stave veci a posudzovaní relevancie obsahu právnej argumentácie a námietok navrhovateľky uplatnených v opravnom prostriedku. Súdom prvého stupňa v odôvodnení prevzatá časť vyjadrenia odporkyne z 09.02.2016 v doslovnom znení, obsahujúca len citáciu dvoch zákonných ustanovení a záverečné strohé konštatovanie o tom, že preskúmané rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo je plne v súlade so zákonom o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a preto napadnuté rozhodnutie potvrdil je preto nepresvedčivé a predčasné a s poukazom aj na zavádzajúce konštatovanie „vecnej“ správnosti napadnutého rozhodnutia odporkyne vo výroku jeho rozhodnutia (napriek tomu, že podstatou správneho súdnictva je v zmysle ust. § 244 a nasl. O.s.p. preskúmanie „zákonnosti“ rozhodnutí a postupov a orgánov verejnej správy, pričom súdy nepreskúmajú účelnosť a vhodnosť správnych rozhodnutí - § 245 ods. 3 posledná veta O.s.p.) aj zmätočné a ako také neposkytujúce dostatočne jasný, zrozumiteľný a náležite odôvodnený výsledok svojej rozhodovacej činnosti tak, „aby sťažovateľ nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú.“ (III. ÚS 311/07) a aby v dôsledku nerešpektovania uvedených požiadaviek, navrhovateľka nemusela v podstatnom obsahu opakovať námietky vznesené už v opravnom prostriedku pred súdom prvého stupňa aj v odvolaní proti jeho rozsudku.

Za daných okolností je nutné považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, nedávajúci dostatočné záruky pre konštatovanie, že bol vydaný spôsobom rešpektujúcim ústavné zaručené právo na spravodlivý proces.

Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedalo zákonom predvídaným spôsobom primerane zrozumiteľnú odpoveď na otázky nastolené navrhovateľkou, pričom úlohou odvolacieho súd nie je jeho postupy a hodnotenia nahrádzať, uvedeným postupom sa odňala navrhovateľke možnosť konať pred súdom v riadnom konaní.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho

porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite a skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu, vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Aj keď s ohľadom na túto judikatúru nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky podstatné argumenty prednesené stranami, ktoré uviedli v konaní. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na právne argumenty a závery správnych orgánov.

Z uvedených dôvodov bolo možné dospieť k záveru, že postupom súdu prvého stupňa sa navrhovateľke odňala možnosť konať pred súdom, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré aj náležitým spôsobom odôvodní.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.